

سل چیست؟

یک بیماری واگیردار است که از سالهای بسیار دور وجود داشته توسط میکروب سل ایجاد می شود. محل اصلی درگیری این بیماری در ریه ها می باشد ولی در سایر نقاط بدن از جمله استخوانها، مفاصل، مغز، کلیه ها غده لنفاوی بروز می کند. میکروب سل از طریق هوا از فرد بیمار به دیگران منتقل می شود، در صورت ورود میکروب به ریه در آنجا شروع به تکثیر می کند و از طریق خون به اعضای دیگر بدن منتقل می شود. عمدتاً افراد از ابتدا بیمار نمی شوند ولی با ایجاد شرایطی که سبب کاهش ایمنی فرد می شود بیماری فعال می شود مانند سوء تغذیه، دیابت، مصرف برخی داروها و برخی سرطانها، شیر خواران و کودکان استعداد بیشتری دارند که عفونتشان به بیماری تبدیل شود. بیماری سل بیشتر در قشر فقیر است. سل عمده ترین عارضه قابل انتقال به بیماران ایدزی است. آزمایش خلط در ۳ نوبت مهمترین و ساده ترین روش تشخیص سل ریوی در بالغین می باشد.

(۱)

به نام خدا

راه انتقال بیماری :

میکروب سل که با چشم دیده نمی شود به صورت ذره های ریز توسط افراد مبتلا به سل از طریق سرفه و عطسه و صحبت کردن به افراد سالم انتقال می یابد، لذا تماس بیماران با اعضای خانواده، هم اتاقیها، دوستان و همکاران می تواند باعث انتقال بیماری شود و در مکانهای پر جمعیت و شلوغ، کوچک و سر بسته، کم نورو بدون تهویه و مرطوب شرایط برای انتقال بیماری بیشتر می شود.

علائم بیماری سل :

- ۱- سرفه بیش از ۲ هفته که معمولاً با خلط و گاه خلط خونی همراه است.
- ۲- تب
- ۳- کاهش وزن و اشتها
- ۴- تعریق شبانه
- ۵- خستگی زود رس و ضعف بدن
- ۶- تنگی نفس و درد قفسه سینه

(۲)

درمان بیماری :

بیماری سل قابل درمان است. مدت درمان حداقل ۶ ماه می باشد. اگر داروهای سل نادرست، ناکافی و نامنظم استفاده شود و یا داروها خودسرانه قطع گردند، میکروبها نسبت به داروها مقاوم شده و سل مقاوم به درمان ایجاد خواهد شد. بهترین راه پیشگیری از ابتلا به سل، درمان بیماران مبتلا به سل تحت نظارت مستقیم مرکز بهداشت می باشد.

عوامل خطر ساز :

- ۱- تماس مستقیم با فردی که سل ریوی دارد.
- ۲- تزریق مواد مخدر و مصرف الکل
- ۳- زندگی در اجتماعات شلوغ، مکانهای نگهداری افراد با شرایط زیر استاندارد یا مراکز زیر استاندارد (نظیر خانه های سالمندان، بیماران با مشکلات روانی، زندانیان)
- ۴- تضعیف سیستم ایمنی (سالمندان، بیماری سرطان، کورتون درمانی، ایدز، دیابت، نارسایی کلیه، سوء تغذیه)
- ۵- مهاجرت از کشورهایی با شیوع بالای سل (جنوب شرقی آسیا)
- ۶- مردمی که از مراقبت بهداشتی کافی برخوردار نیستند (نظیر بی خانمانها یا فقرا، بچه ها، بالغین جوان خردسالان)
- ۷- برخی از شغل ها مانند مراقبین بهداشتی و درمانی

(۳)

